

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Βερανζέρου 46
Ταχ. Κώδικας: : 10438 Αθήνα
Πληροφορίες : Α. Λάγιου
Τηλέφωνο : 210 5271604
e-mail : alagiou@minagric.gr

ΠΡΟΣ: 1) Αποκεντρωμένη
Διοίκηση Αιγαίου
2) Περιφερειακό Συμβούλιο Β.
Αιγαίου
ΚΟΙΝ: 1) Περιφερειάρχη Βορείου
Αιγαίου
2) Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενούς
Τομέα Βορείου Αιγαίου
3) Διεύθυνση Κτηνιατρικής
Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
4) Γραφείο Υπουργού ΑΑΤ
5) Γραφείο Υφυπουργού ΑΑΤ
6) Γραφείο Γενικού Γραμματέα
ΑΑΤ

Θέμα: Εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων για την αντιμετώπιση και εκρίζωση του Αφθώδους Πυρετού στην Π.Ε. Λέσβου.

ΣΧΕΤ.: Η υπ' αρ. 75/28.8.2026 (ΑΔΑ 92ΣΡ7Ω – ΗΕΡ) απόφαση της από 27 και 28.08.2026 συνεδρίασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Βορείου Αιγαίου

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού και αναφορικά με την εφαρμογή των μέτρων για την αντιμετώπιση και εκρίζωση του Αφθώδους Πυρετού στην Π.Ε. Λέσβου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο Αφθώδης Πυρετός περιλαμβάνεται στις καταγεγραμμένες νόσους του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. α' σημείο i) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τις οποίες εφαρμόζονται οι ειδικοί κανόνες πρόληψης και ελέγχου που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 σημείο 55 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429, ως «αρμόδια αρχή» νοείται η κεντρική κτηνιατρική αρχή κράτους μέλους που είναι υπεύθυνη για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων και άλλων επίσημων δραστηριοτήτων σύμφωνα με τον εν λόγω Κανονισμό.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα άρθρα 60 και 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429, σε περίπτωση επίσημης επιβεβαίωσης εστίας νόσου κατηγορίας Α, η αρμόδια αρχή λαμβάνει άμεσα τα προβλεπόμενα μέτρα ελέγχου της νόσου και εφαρμόζει τα αναγκαία μέτρα στις

πληγείσες εγκαταστάσεις και λοιπές τοποθεσίες, με σκοπό την πρόληψη της περαιτέρω εξάπλωσής της.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 64 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429, η αρμόδια αρχή καθορίζει απαγορευμένη ζώνη γύρω από την πληγείσα εγκατάσταση ή τοποθεσία και προβαίνει σε συνεχή αξιολόγηση και επανεξέταση της επιδημιολογικής κατάστασης, προσαρμόζοντας, όπου απαιτείται, τα σχετικά μέτρα και τις οριοθετημένες ζώνες.

Οι ανωτέρω διατάξεις εξειδικεύονται περαιτέρω με τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2020/687 της Επιτροπής, ο οποίος θεσπίζει ειδικούς κανόνες για την πρόληψη και τον έλεγχο των νόσων κατηγορίας Α.

Ειδικότερα, το άρθρο 21 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2020/687, σε συνδυασμό με το Παράρτημα V αυτού, προβλέπει τον καθορισμό απαγορευμένης ζώνης, η οποία περιλαμβάνει ζώνη προστασίας και ζώνη επιτήρησης, ενώ οι λοιπές διατάξεις του ίδιου Κανονισμού καθορίζουν τα ειδικότερα μέτρα που εφαρμόζονται στις εν λόγω ζώνες.

Η διάρκεια εφαρμογής των μέτρων και οι προϋποθέσεις άρσης τους καθορίζονται ειδικότερα από το άρθρο 39, σε συνδυασμό με το Παράρτημα X, όσον αφορά τη ζώνη προστασίας, και από το άρθρο 55, σε συνδυασμό με το Παράρτημα XI, όσον αφορά τη ζώνη επιτήρησης. Η άρση των μέτρων δύναται να πραγματοποιηθεί μόνο εφόσον έχει παρέλθει η προβλεπόμενη ελάχιστη περίοδος εφαρμογής τους και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις που ορίζονται στις ανωτέρω διατάξεις.

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 288 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν γενική ισχύ, είναι δεσμευτικοί ως προς όλα τα μέρη τους και ισχύουν άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις των ανωτέρω Κανονισμών είναι άμεσα εφαρμοστέες και δεσμευτικές για τις αρμόδιες εθνικές αρχές, χωρίς να απαιτείται η μεταφορά τους στην εθνική έννομη τάξη με πράξη εσωτερικού δικαίου.

Σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4235/2014 (Α' 32), το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διά των αρμόδιων κατά περίπτωση υπηρεσιών του, αποτελεί αρμόδια κεντρική αρχή για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων, ενώ ως αρμόδιες αρχές ορίζονται και οι υπηρεσίες στις οποίες έχουν ανατεθεί σχετικές αρμοδιότητες επίσημων ελέγχων.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ασκούνται από τις Περιφέρειες σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 (Α' 87) και τον ισχύοντα Οργανισμό της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, οι αρμοδιότητες στον τομέα της υγείας των ζώων και της εφαρμογής των προβλεπόμενων κτηνιατρικών μέτρων ασκούνται από τις κατά νόμο αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες της Περιφέρειας.

Παράλληλα, εφαρμογή έχουν οι σχετικές διατάξεις της εθνικής κτηνιατρικής νομοθεσίας και, συμπληρωματικά προς το ανωτέρω ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο, οι διατάξεις του Π.Δ. 32/2007 (Α' 30) «Μέτρα καταπολέμησης του αφθώδους πυρετού», κατά το μέρος που

εξακολουθούν να εφαρμόζονται και δεν αντίκεινται στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 και του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2020/687.

Στο άρθρο 6 του σχεδίου έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού προβλέπεται ρητά ότι σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας υπεύθυνη για την ετοιμότητα, τον έλεγχο και την καταπολέμηση της νόσου είναι η Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οποίας το Τμήμα Υγείας των Ζώων, σε περίπτωση εμφάνισης του Αφθώδους Πυρετού, ορίζεται ως το Τοπικό Κέντρο Ελέγχου Ασθένειας με σαφείς νομικές υποχρεώσεις.

Στο άρθρο πρώτο της από 23.10.2025 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα και την αντιμετώπιση της ζωνόσου της ευλογιάς» (Α' 183) το οποίο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 51 του ν. 5294/2026 (Α' 58) εφαρμόζεται αναλογικώς και για την αντιμετώπιση της επιζωοτίας του αφθώδους πυρετού, αναφέρεται ρητά ότι κατά την εφαρμογή του άρθρου 23 του π.δ. 79/2007 (Α' 95), περί σχεδίων έκτακτης ανάγκης για τη διαχείριση κρίσεων στον τομέα των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κάθε αρμόδιος φορέας του δημοσίου τομέα υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143): α) τηρεί τις κατευθύνσεις και τα χρονοδιαγράμματα που καθορίζονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και β) κατά προτεραιότητα, εφαρμόζει τα μέτρα και διενεργεί τους ελέγχους που ορίζονται στα σχέδια έκτακτης ανάγκης, διαθέτοντας προσωπικό και τα αναγκαία μέσα προς τον σκοπό αυτό.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει ότι τόσο η μεταφορά αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες και η διοικητική υπαγωγή των αρμόδιων κτηνιατρικών υπηρεσιών σε αυτές δεν αναιρούν τον ειδικό χαρακτήρα των αρμοδιοτήτων που η ενωσιακή και εθνική κτηνιατρική νομοθεσία αναθέτει στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές ούτε την υποχρέωση εφαρμογής των δεσμευτικών διατάξεων του ενωσιακού δικαίου.

Κατά συνέπεια, το Περιφερειακό Συμβούλιο Βορείου Αιγαίου και ο Περιφερειάρχης δεν έχουν καμία αρμοδιότητα να λαμβάνουν αποφάσεις για την τήρηση και εφαρμογή ή μη της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και οφείλουν να συμμορφώνονται προς την εν λόγω διάταξη και τις οδηγίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ως εκ τούτου, η διοικητική υπαγωγή των κτηνιατρικών υπηρεσιών στην Περιφέρεια δεν δύναται, αφ' εαυτής, να αποτελέσει έρεισμα για τη μονομερή διακοπή, αναστολή ή τροποποίηση των υποχρεωτικών μέτρων πρόληψης, ελέγχου και εκρίζωσης του Αφθώδους Πυρετού, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων από το ενωσιακό και εθνικό νομοθετικό πλαίσιο όρων και προϋποθέσεων. Τυχόν ενέργειες, όπως αυτές που περιγράφονται παραπάνω, έχουν αρνητικές επιπτώσεις στη διεθνή εικόνα της Χώρας και μπορούν να την οδηγήσουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για παράβαση της ενωσιακής νομοθεσίας με την επιβολή κυρώσεων, όπως για παράδειγμα, διακοπή κοινοτικών ενισχύσεων.

Κατόπιν των ανωτέρω, οι αρμόδιες κτηνιατρικές υπηρεσίες οφείλουν να συνεχίσουν την εφαρμογή των προβλεπόμενων μέτρων πρόληψης, ελέγχου και εκρίζωσης του Αφθώδους Πυρετού, σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία και τις οδηγίες της αρμόδιας κεντρικής κτηνιατρικής αρχής, έως ότου συντρέξουν οι προβλεπόμενες από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο προϋποθέσεις για την τροποποίηση ή άρση τους. Κατά

συνέπεια όλοι οφείλουν να συμμορφώνονται προς την εν λόγω διάταξη και τις οδηγίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και να μεριμνήσει άμεσα για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού για κάλυψη απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών, ήτοι για την αντιμετώπιση της επιζωοτίας αφθώδους πυρετού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του νόμου 5251/2025 (Α' 207).

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝ/ΚΗΣ

ΔΡ. ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΑΡΙΝΟΥ